

„Gæca, son boatta balvaiguim, ja juokke čalbme galgga su oaidnet, maidai si gudek læk su čadarettim.“

Nr. 17. 19ad jakkegærde.

Korsfjordast 15ad september 1917.

Redaktør: Henr. Olsen.

Hærvvas duodastusak bibalest.

„Kristus gillai ovta gærde min suddoi oudast, okta vanhurskes vanhurskesmættomi diti, vai son sati doalvvot min Ibmel lusa.“ 1 Pet. 3, 18.

„Gæca maggar stuora rakisvuoda Ačce læ čajetam migjidi, atte mi galggap goččujuvvut Ibmel mannan.“
1 Joh. 3, 1.

„Ibmel čajeta su rakisvuodas min vuostai daggo bokte atte Kristus jami min oudast, go mi ain læimek suddolažak.“ Rom. 5, 8.

„Hærra i suppe agalažat, mutto jos son moraštatta, de armet son almake fastain su rigges arbmogasvuodas mielde.“ Vaidd. 3, 31.

Diedakgo don maidege buoreb?

Divte mu cælkket dudnji moadde sane Jesus birra nuftgo dat stuora, famolaš væketægje.

1. Son arkalmasta dai hættegillajegji bagjel.

Don læk vanta jurdašet Jesus harrai nuftgo væketægje dušše sielohæde dafhost. Son læ dat vuost ja oude-musta; son bođi namalassi occam ja bæstem diti dai lappumid; mutto son satta maidai čoavddet min olgus dain vaddesvuodain, mak min guovddo bottek. Diedostge i daga son maidege skappom diti geppesis beivid laikidi, mutto mon diedam atfe son væketa su ustebides, gudek barggek ja rokka-dallek.

2. Son væketa dast, gost buok æra væketæbme læ duššas.

Don daidak vuorddet atte mon galgam boattet Elias famoin. Dat i læk gaibbedatte; dastgo Elias Ibmel cella ja dakka dai sæmma dingaid min aige maidai, josjoge daidda æra lakai.

Mon dovdam vaivaš oskolažaid, gudek læk ožžom borramuša, ruđaid ja viessolaigo ja ræntoid nuftgo vastadus duodalaš rokkusi ala. Ja dat læi daina agjagin, gost si uccemusat jurdašægje. Son i sadde alo garanasaidd ja engelid; son satta maidai sogjalattet olbmui vaimoid nuftgo čacceagjagid.

3. Dat gæn Jesus væket, sadda ollaset væketuvvut.

Nuft farga go Jesusa luovosendakujume sadne læ sardnujuvvum, šad-dap mi væketuvvut. Dat læ dušše harjetuvvum osko maid mi darbašep. Dastgo nuftgo okta latto apasmattujuvvu adnem bokte, nuft apasmattujuvvu min osko, go mi gaivvop dam oaidnemættom. Mærkaš olbma daina astam giedain. Jesus celki: »Geigge du giedad olgus!« Maid dagai olmai? Celkigo son: Mu gietta læ juo astam, moft satam mon jægadet du goččom? I. Son jægadi ja oskoi, ja fabmo læi dast.

Daga donge nuft, ja don boadak dovdadat mađe davjeb don dagak dam, dađe æmbo apasmattujuvvu du osko. Kristalašvuotta galgga šaddat dudnji ællemfabmon du bæivalaš ællemest, mantaga don ik sate læt.

Ibmelest læ buok arpok su giedast, maidai dak fidnasemus min ællemdolvotagast.

Čada buok mi du guovddo læ dapatuvvam vassam aigest, læ Ibmel

læmaš mielde. Son læmaš dast su goččomin, su gæsotemin. Ibmel læ čada buok du vassam aige adnam du agalaš bestujume čalmes oudast ja dæivva du, go don gæčak maņas du vassam ællemi, su andagassi adde rakisvuodain.

Buok dat mi læ ellujuvvum boastot, aiggo Ibmel dalkodet.

Sanek jabmemešægast Ibmelin.

„Man čielgos ladnja læ! Man dievva engelin!“

„Dat buoremus buok dingain læ atte Ibmel læ min mielde.“

John Wesley.

„Agalašvuotta itta mu ouddi dego stuora appe hærvvasvuodast.“

„Hærra Jesus, vuostaivalde mu vuoina!“

Stefanus.

„Vuoi man havske! dak bajasrabastuvvum almek suonjardek mu birra.“

„Soatte læ sottujuvvum, soatte læ sottujuvvum; vuoitto læ vuittuvvum.“

„Bæivaš luoitlada; mutto mu bæivaš læ bagjen. Mon vagjolam dam loajost erit kravnno lusa.“

„Nubbe gærde go mon lavlom, de læ dat Jesus fatmest.“

skuovvapussijægje Jim.

„Mon saddatalam čada poartaid, buttestuvvum labba varast.“

„Mattago dat læk jabmem? Dat læ juo buoreb go ællem. Cælke sigjidi atte mon jamam likkolažat Jesus siste.“

„Vare mon satašim čallet; mon aigošim dalle čallet man havske dat læ jabmet.“

„Must læ olles rafhe, jeđdide-

din aivestassi Jesus varri. Mon gavnam atte dat læ ollaset nokka ouddanloaidastæbmai Ibmel muo-
doi ouddi.“

„Vuoi vare mon satašim muit-
talet maggar ilo mon dovdam!
Mon læm dievva avost! Hærra
bagjelsuonjardatta mu sielo daggar
famoin. Son boatta! Son boatta!“

„Æna javkka, albme rappasa.“

D. L. Moody.

* * *

Sanek jabmemsængast Ibmeltağa.

„Mon gillam daid dubmijuv-
vumid givse.“

„Adde munji goaikanasaid, vai
mon šaddam fria jurdašæmest aga-
lašvuoda ala.“

„Vuoi, mu vaivan siello, mi
galgga šaddat duina? Gosa manak
don?“

„Mon datošim iloin addet
150,000 dollar dasa, gutte sataši
duodaštet atte i mikkege gadotu-
said gavdnu.“

„Buok maid mon æigadušam,
læ æalbmeravkkalamboddo vela!“

Dronning Elisabet.

„Bærgalak læ bigjum fillem
diti min — ja mon læm šaddam
fillijuvnt.“

Cromwell.

„Maggar goddus! Maggar varra-
golgatus! Maggar bahas radid mon
læm čuvvum! Mon læm lappum!
Mon oainam dam burist!“

Carl IX Frankrikast.

„Mon læm guddujuvvum Ibme-
lest ja olbmui; mon aigom jab-
met ja mannat helveti!“

Oppet must.

(Matt. 11, 29).

Min aige læ ollo skuvlak,
maid skuvlavazzek valddujuvvujek
ja ožžok oappat diedo juoga man
šlajast. Jos olmuš galgga ollit
alla cæke ala diedo dafhost, de i
gaibbeduvvu uccan raččamuš ja
oaffaruššam. Buorre ja avkalaš
dietto satta læt sikke raččamuš-
šam ja oaffaruššam vara.

Mutto alma appedkætta læ
dat oappo maid Jesus falla dat
bucremus ja likkolemus. Vissaset
satta mailme dietto ja oappo ad-
det avke nuft gukka, go dat aig-

ge bista, mutto avkalašvuotta dast
atte oappat Jesusest olla maidai
dai boatte aigid age sisa.

Maid oazžot mi oappat Je-
susest?

Okta skuvlavazze vigga juo
šaddat su mæistares lakai nuft
ollo go læ vejolaš. Nuft læ mai-
dai singuim gudek aiggok oappat
Jesusest.

Moft læ Jesus? Juo, son
cælkka ješ: „Mon læm logje ja
vuollegaš vaimost“. Vuoi man-
nainaiabašatte logjevuotta ja vuol-
legašvuotta!

Jesus cælkka: „Bottet buo-
kak!“ Gi aiggo læt mielde oap-
pat ja šaddat Mæistara lakasaž-
žan? — Logje ja vuollegaš
vaimost. — Avkalašvuoda, maid
si suittek gudek læk oappam
Jesusest, gavdnap mi 1 Pet 5,
5—6, gost apostal muitala atte
Ibmel arbmo addujuvvu dai vuol-
legažaidi, ja atte sin aigest šadda
bajasbajedæbme Ibmelest daidi,
gudek vagjolek vuollegašvuoda
siste.

Matt. 5, 5 gavdnap mi mav-
solaš loppadusa: „Audagasak læ
dak lojek; dastgo si galggek arb-
bet ædnam“.

Nuft læ dat Hærra Jesus
sardnom, ja su sanek galggek
bissot, jos vel albme ja ædnam
duššaba.

Lækgo don garves

go Hærra boatta?

Muttom særvegodde-čoaagal-
masast, gost legje manga čuode
mielidelatto čoaakest, jærai pappa:

„Man galles læ garvas dæi-
vadet Hærra, jos son boadaši dam
boddo?“

Dušše guovtes čuožastegje ba-
jas. —

Dukkoraddakgo don mailmin
daihe lækgo don ollaset Hærrain?
Aigošikgo don læt ilost oainede-
din su oattem odne daihe aigo-
šikgo don suorganet? Kruvno
læ vurkkijuvvum duššefal sigjidi,
gudek rakistek su almostuvvam.

Damditi, jos don læk garves,
de satak don gasko du atestusad
bajedet oaivad; dastgo du čovddu-
jubme læ lakka.

Evangelium adda ællem.

Evangelium i gaibbed, mutto
adda ællem. Damditi heivve daidi,
gudek læ ællemtaga, boattet ja
šaddat oasalažžan dam buristsivd-
nadusaidi.

Jos don vel dovdakge ječad
ællemtaga, vaiko vela man ædnag
gerdid, de gula evangelium —
dam ilolaš saga — dat adda dud-
nji væke ja famo.

Go filistalažak sotte Israel vuo-
stai, ja Israel manak ožžu gullat
maid David læi dakkam, atte Go-
liat læi gaččam ja vuoitatallam,
de bagjani movtidæbme juokkehaža
vaimost. Si æi læm ječa maidege
dakkam, dušše gullam ovta buorre
saga.

Lækgo don goassege gullam
dam buorre saga atte suddo,
bærgalak ja jabmem læk vuoi-
tallam? Dat læi dat mi avvodatti
Paulus, go son bakkodi: „Ibme li
lekus gitos, gutte læ ad-
dam migjidi vuoiito Jesus
Kristus min Hærramek
bokte.“

Guovddagæinost.

Manneson min suokkanest heitte-
jure aibas ællemest min aidno samie-
giel blađđai »Nuorttanastai.« Æpgo
mi muite atte mist læ Alaskastge ollo-
fuolkek, gudek halidek gullat sagaid
min ja sin boares orrombaikesek birra?

Rafhe ja dærvuođak gullujek dal
daggo birrasin. Mutto suoidnešaddo-
læ gal dam jage hægjo mæsta juokke-
baikest. Alo læ gullum dai jagid
juokke baikest mietta Guovddagæino-
vaidaluvvumen atte vuoi læ juo hæ-
jos suoidne. Mutto dal dat bessek
æska oaidnet atte dat læ olmuš ješ
daggar, dam miela mielde i læk goas-
sege fal, vaiko min dilalašvuotta læ
gal mai læmaš aive buorre dam ektui
go gullu. Olbmuk gillajek juokkela-
gaš hœde, sikke goddatallek ja jab-
mek nelgin. Vuoi daid surggis aigid
dadde! Mutto mi læp ællam dam
ragjai dego Ibmel askest gitemættom-
vuodast. Man gukka suovaši Ibmel

migjidi dam valljogasvuoda, maid mi æp læk ansašam?

Ja dal mon im aigo šat sajettutet min ucca blađača.

K l e m e t N i l s e n T h u r e,
M a c e.

* * *

Dænost.

Juonalašvuodast ja suolavuodast, lægo dast avkke dasa gi dam dakka?

Aigom vebaš čallet »Nuorttanastai« nuftgo cuiggetussan daidi guđek daggar fastes mænoid dakkek, erinoamačēt manalaganak. Dat i læk avkke dudnji gutte suoladak, ja gæsa doalvok, son læ lika taga.

Nuftgo dam gæse 2be ja 3ad august læimek mi čieča nisson gamasui- pid čuoppamen Juovllavuonast. Sæm- mast legje dobbe guokte ganda, gæid mi gaddimek læme suinid čuoppamen, æpge fittem lavkamek varotet. Mi guđep gukkegaskast ferttip vuolget moadde bæivvai mannat ja valddet nieste nuft ollo atte birggep.

Mutto moft manai go mi gaddai guovdast bođimek ja galgaimék gafe vuoššat, de min lavkka læi guoros; dušše sokkar ja vuogjabitta læi bac- cam. Mi læi æra dorvvo go vuolget guoros lavkain ja suoidnenodin vuolas. Ječa gændak fast manaiga bajabællai min haikket dego miellavagjeg ol- muk. Æi dušše borramušaid dolvvom, maidai gamasuinid, mak lifči nokka guoddas læm suoladkætta.

Mutto i nuft arvvedamest atte dat læi migjidi vahagen cæmbo go aldse- sæsek, guđek dolvvo lobetaga sida- guimin ja vierrasin. Mutto lepet var- rogasa din nuoravuoda aigest! Barg- get huore mi læ avkken aldsedek ja illon vanhemi. Rakis vanhemak, bargget varret din manaid buorrai ja allet vuostaivalde maid si buktek baikkai alma jærakætta, gost si daid fidnijek. Go manak dam sisa harja- nek uccodagast, de i oro šat lovetes- vuotta manenge valddet, gostikkenassi jottek, go vanhemak vuostaivalddek, æige vel jake go sidaguimek muitta- lek atte du manak valdde lovetaga, mutto bæle vel valdde manain daggo goggo i dokke. Dat i dokke atte mana bælošet; dastgo vanhem i dieđe mag- gar manna læ go uvsä dappa ja ma- ilbmai manna. Mon læm ješ læmasš manna ja dieđam atte manai siste i ssa ollo juonalašvuotta. Dasa læ æce

ja ædne sivva, jos soai æba ravve manaid buorrai uccodagast.

Rakis ganda guovtos, alle æmbo valde lovetaga mist ja ærain. Gulam atte i læm dodnost vuostas havve go doai dam bargo bargaide. Suolavuotta goareda dodno, ja giikkenassi læžža suola, bigjus erit dam fastes dave.

Im šat čale cæmbo. Doaivom atte i oktage moaratuva mu ala daina bit- tain; dastgo dat læ duotta: Suola- vuotta læ goaradus.

Lepet gudnalaža, dalle i darbaš oktage balatet maidege!

Lavvonjarg 6—8—17.

A n n a H e n r i k s e n.

Dam vides mailmest.

200,000 soaldatak,
guđek læ darolaš sogast, læ sisačallum dam amerikanalaš soattevekki.

Engelas koalak
galggek læt nokka Ruotarikast. Eng- landa læ alo diktam olgusfievreduvvut koalaid dokko.

Suola vuoton olggon.
Ovta stuora bivtasfabrikast Dram- menest læ gieskad suoladuvvum gal- vok 2000 kruvna ouddi.

Stuora raddadallamčoaaggem
læ gieskad dollujuvvum Moskva gavpugest, gost Ruošaædnam dalaš vaddes dilalašvuodak læmasš sar- nodallam vuolde.

Soames allanalag
offišerak Amerikast dattok atte amerikanalaš flaata galgga falletet Tuisklanda oažžom diti hettit dam tuiskalaš mæravuolašsoade, daina- go buok bajasgavdnamak dam orostattem diti læ duššas.

Ruotarika
læ maidai miedetam Amerika gaib- badussi atte juogadet Belgiain dai gornid maid dat oažžo dobbe ol- gusfievredet. Belgien galgga oaž- žot 60,000 bushel (okta bushel læ engelas mitto, mi læ bagjel 36 litar).

Potetosgilyvem
min ædnamest čajeta dam jage lassanæme, ja daidda šaddat arvo

mielde 1,200,000 ton daihe bie- moværa arvo mielde 120 miljon kruvna ouddi.

Doaivvomest læ atte potetos- vaillevuotta væketuvvu ja haddek šaddek dassasaža.

Tuiskalaš blađek
æi læk vela dam ragjai muittalam sin lökkidasasek atte dat læi Tuisklanda, mi 1as august 1914 erkleri Ruošaæd- nami ja 3ad august Frankriki seade.

Dat tuiskalaš albmug ælla ain soa- de 4ad jagest dam doaivo siste, atte Tuisklanda šaddai falletuvvut Ruoša- ædnamest, Englandast ja Frankrikast, ja atte dat læ »bæloštamsotte dai ovtastattujuvvum vašalažai vuostai« maid Tuisklanda doalvota.

Norga stata
læ gieskad oastam 40,000 sæka nisojafoid Argentinast.

Provianterimdirektora læ ožžom dieđo atte Amerika skappo Norgi 20,600 ton gornid vuost dalači.

Halbeb hierggo.
Danmarkost botte gieskad Svol- væri 700 vuovsa- ja gusagorog. Haddek læ halbodam.

Colledibmo guole čoalect.
Go okta goakka muttom dampast Troandem hammanest læi čoaļlomen ovta stuora saide, gavnai son dam čoaļe siste ovta colledimo.

Amerika doaivvo
atte dat hirmos soatte bista ain 3 — golbma — jage. —

Dat læ dadebahabut æmbo ja- ketatte atte soatte bista gukka go atte rafhe šadda farga.

Oļlo soatteminak
læ rievddam gaddidi Kristiania- vuonast ja daggo lakkasin.

7 soattefanga
— ungaralaš soaldatak — botte gieskad Honnesvakkai bagjel Ga- rašjoga. Si legje bataram Ruoša- ædnamest maņnel 11 mano fang- gavuoda ja 46 bæive lossis matke vuolde. Njæljes bataregjin legje guđdujuvvum matke ala.

Schweizast
galgga læt maidai rafhetesvuotta ja stuora streikak.

5000 njuovvamsivēt

satta Ruotarika olgusfievredet duššefal Norgi ja Suomaædnami. Nakek ja buoidek gal ruoktotdolujuvvujek.

Ruošalaš nissonak

læ radditusa mærradusa mielde ožžom sæmma vuoggadvuoda stata balvvalusaidi go olbmak.

Mailme-soatte.**Tuiskalažai goaves dagok Davvejlegua-abest.**

Tuiskalažak læ fast mañnel bagjel 2 mano orostæme algatam sin olmušmættom vuogjodattimid Davvejlegua-abest.

Nuftgo dam ragjai dittujuvvu læ 3 engelas ja 3 ruošalaš dampa vuogjoduvvum olgobælde Sameædnam.

Manga vigetes olbmui, gæi særvest maidai 2 nisson, læk fastain ferttim jogo ucceb daihe æmbo garra gillamušai siste gavdnat sin havdesek dai galbina baroi siste.

Erinoamaš soardetatte læ gullat 1 engelas dampa olbmui hirmos gillamušai birra. 35 olbma, gudek legje bæssam gagjomassi dam mañemuš vadnasæsek mañnelgo sin dampa læi vuogjoduvvum, vulgge matkuštet uc-can borranušan ja galbina dalke siste dam darolaš gadde guvllui. Mutto dam gukkes matke vuolde — bælvidad jandur gæčest — legje 13 olbma jabmam dai baččamuš gillamušai siste. 8 lika vuogjoduvvujegje appai ja dak 5 æra čuvvu mielde gaddai ja šadde havddaduvvut Honnesvakkai. Dak 22 olle vela hægæst gaddai ja valddujuvvujegje dallanaga buorre divšodæme vuollai. Dasto saddujuvvujegje si dampa »Trondhem« mielde Hammerfest buoccevissoi.

Kaja ala legje ollo olbmuk čoaagganam, go dampa buvti gavpugi daid gillajægje rieboid. Ja æi daiddam læt galles dalle dai čoaakkanam olbmui gaskast, gudek æi jidnoset garotam tuiskalažaid goaves soattamlage, namata »Finmarksposten«.

Dam mañemuš dampa, mi læi engelas, vuogjodæme bokte, šaddai maidai ješ dat tuiskalaš mæravuolašvanas duššat oktanaga olbmuiquim, dainago

dampa lavketi vuogjodæme vuolde daggar šlamain atte dat cuvkki mæravuolašvadnas gaskat.

Dam engelas dampa olbmak besse gal buokak beggi, ærebgo okta goakka gi jami dam gukkalaš matke vuolde.

Ucceb mærrašlaga

læ dæivvam olgobælde Jyllandi. 4 tuiskalaš traalara ajejuvvujegje gadde ala engelasolbmain, maina 2 bulle.

Danskalaš avisak cuigotek dam noitraliteta doagjem engelas bælest.

Tuiskalažak læ valddam Riga.

Tuiskalažak læ valddam Riga, Ruosaædnam Østersjø-gavpug, ja mannek oroskætta oudas Petrograd vuostai.

Jogo Ruosaædnam daidda farga masset maidai oaivvegavpuga?

Dam ruošalaš soattevæga vuostaičuožžo fabmo i oro goit algage lassanam, vaiko maggar gaskaomid dak bajemuš kommanderijægjek ain viggek adnet.

Dal hæggotuvvu maidai nælggehœtte Petrograd ja Moskva gavpugin.

Dai alliertaid fangak.

Italianalažak læ valddam okti-buok 27,000 fangaid dam mañemuš šlagast.

Franskolbmak læ valddam mañemuš Verdun-šlagast 10,000 fangaid.

Dak alliertak læ gaskal 19ad april ja 22ad august dam jage valddam 167,780 fangaid.

Soade algost ja dalači læ engelasolbmak valddam 102,217 tuiskalaža fanggan. Sæmma aigest galggek læt engelasolbmak ječa massam 55,000 fangaid.

Čađa Danmarko

muittaluvvu atte Tuisklanda suitta 300 mæravuolašvadnasa.

Tuisklanda galgga sattet skappot 6—7 mæravuolašvadnas æmbo juokke manost go maid dat tape.

Italianalažai tapa.

Østerrikalažak læ valddam vuostalastem bokte 11,000 fangaid lzonso-šlagast. Tapak læ stuorra goabbaši bælest.

Amerika soattevækka.

Washingtonast muittaluvvu atte Amerika satta skappot boatte jakkai bælvidad miljon soaldatid ja 10,000 offiseraid.

Na oaidnet aito sattago Amerika fabmo soade vikkemskaalast buktet dam loapa lagabuidi.

Ruoša soaldatak

nuorttafrontast muttom sajin æi jægad soattat. Manga regimenta batarek erit vašalaža oudast alma vuostalastededin.

Tuisklanda ja Østerrika

læba olguskommanderim polakalažaid soattat ječasga bælest.

Nuft dat oažžo Polen adnet avke dam »friavuodast«, maid Tuisklanda ja Østerrika læba dasa loppedam.

General Kornilow,

ruošalaš bajemuškommanderijægje læ Kerenski eritbigjam ja addam bajemuškommando general Klem-bowsky.

90 miljon kruvna

ouddi læ oktibuok Kristiania stata-værrø lignimjagest 1916—1917.

Coakkas ala.

Vesteraalen dampa »Nordland« læ mannam coakkas ala lakka Tønsberg. Dat fertte gurrijuvvut ouddalgo luovos ožžujuvvu.

95 jage.

Hammerfest gavpug boarrasemus asse, Elen Anna Johansen, devdi 8ad september 95 jage.

Dat akko læ doallam guvtin boadnjain silbbahæjaid. Su boarrasemus nieidda dævdada daina beivin 70 jage.

Hæsta vuovddet.

Okta hæsta vuovdujuvvu must. Hæsta læ bagjel 8 — gavce — jage boares. Allodak læ 8½ koartel ja ruksis guolgad.

Karl Johnson,
Kolvik.

Prenttejuvvum »Nuorttanaste« prentimrakkanusast, Korsfjord'ast.